

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

T/17302. számú

törvényjavaslat

**az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afganisztáni Iszlám
Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás
kihirdetéséről**

**Előadó: Szijjártó Péter
külgazdasági és külügyminiszter**

Budapest, 2017. augusztus

2017. évi ... törvény
az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afganisztáni Iszlám
Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás
kihirdetéséről

1. §

Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afganisztáni Iszlám Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.

2. §

Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.

3. §

A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövege a következő:

„PARTNERSÉGI ÉS FEJLESZTÉSI
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS
EGYRÉSZRŐL AZ EURÓPAI UNIÓ
ÉS TAGÁLLAMAI,
MÁS RÉSZRŐL AZ AFGÁN ISZLÁM KÖZTÁRSASÁG KÖZÖTT

A BELGA KIRÁLYSÁG,
A BOLGÁR KÖZTÁRSASÁG,
A CSEH KÖZTÁRSASÁG,
A DÁN KIRÁLYSÁG,
A NÉMETORSZÁGI SZÖVETSÉGI KÖZTÁRSASÁG,
AZ ÉSZT KÖZTÁRSASÁG,
ÍRORSZÁG,
A GÖRÖG KÖZTÁRSASÁG,
A SPANYOL KIRÁLYSÁG,
A FRANCIA KÖZTÁRSASÁG,
A HORVÁT KÖZTÁRSASÁG,
AZ OLASZ KÖZTÁRSASÁG,
A CIPRUSI KÖZTÁRSASÁG,
A LETT KÖZTÁRSASÁG,
A LITVÁN KÖZTÁRSASÁG,
A LUXEMBURGI NAGYHERCEGSÉG,
MAGYARORSZÁG,
A MÁLTAI KÖZTÁRSASÁG,
A HOLLAND KIRÁLYSÁG,
AZ OSZTRÁK KÖZTÁRSASÁG,
A LENGYEL KÖZTÁRSASÁG,
A PORTUGÁL KÖZTÁRSASÁG,
ROMÁNIA,
A SZLOVÉN KÖZTÁRSASÁG,
A SZLOVÁK KÖZTÁRSASÁG,

A FINN KÖZTÁRSASÁG,

A SVÉD KIRÁLYSÁG,

NAGY-BRITANNIA ÉS ÉSZAK-ÍRORSZÁG EGYESÜLT KIRÁLYSÁGA,

az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés szerződő felei, a továbbiakban: a tagállamok és

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban: az Unió vagy az EU,

egyrésről, valamint

AZ AFGÁN ISZLÁM KÖZTÁRSASÁG, a továbbiakban: Afganisztán,

másrésről,

a továbbiakban együttesen: a Felek,

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket Afganisztán szuverenitása, függetlensége és területi integritása mellett;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE elkötelezettségüket a nemzetközi jog általános elvei, valamint az Egyesült Nemzetek Alapokmányának, a nemzetközi egyezményeknek és az ENSZ Biztonsági Tanácsa határozatainak céljai és elvei mellett;

FELISMERVE a Feleket egyesítő történelmi, politikai és gazdasági kapcsolatokat;

MEGERŐSÍTVE a Felek közötti, közös értékeken és kölcsönös előnyökön alapuló együttműködés fokozása iránti szándékukat;

FIGYELEMBE VÉVE a Felek által vállalt közös szakpolitikai célokat, értékeket és elkötelezettségeket, többek között a demokratikus elvek, a jogállamiság, az emberi jogok és a jó kormányzás tiszteletben tartását;

FELISMERVE, hogy ezen elvek a hosszú távú fejlődés szerves részét képezik;

FELISMERVE, hogy Afganisztán stabilitásának, fejlődésének és demokratizálódási folyamatának jogos tulajdonosa és előmozdítója – legitim, demokratikus intézményein keresztül és Afganisztán alkotmánya értelmében – az afgán nép;

MIVEL az Unió elkötelezett Afganisztán arra irányuló erőfeszítéseinek támogatásában, hogy a lehető legnagyobb fejlődést érje el az átalakulás következő évtizedében;

KIEMELVE a 2011 decemberében Bonnban, 2012 júliusában Tokióban és 2014 decemberében Londonban tartott, Afganisztánnal foglalkozó nemzetközi konferenciákon tett kölcsönös kötelezettségvállalásokat;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE Afganisztán elkötelezettségét a kormányzás további javítása mellett, valamint az Unió elkötelezettségét az Afganisztánnal kapcsolatos tartós szerepvállalás

mellett;

MIVEL a Felek különös jelentőséget tulajdonítanak egymáshoz fűződő kapcsolatuk átfogó jellegének, amely kapcsolatot e megállapodás révén igyekeznek előmozdítani;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE népeik gazdasági és társadalmi haladásának előmozdítására, valamint a közös érdekű területeken fenntartott kapcsolataik megszilárdítására, elmélyítésére és diverzifikálására irányuló szándékukat;

FELISMERVE, hogy az egyenlőség és a béke megteremtése tekintetében alapvető, hogy Afganisztán alkotmányával összhangban elősegítsék a nők társadalmi szerepvállalásának növelését és az egyenlőségen alapuló teljes körű részvételüket a társadalom valamennyi szférájában, többek között a döntéshozatalban való részvételüket a politikai folyamat valamennyi szintjén;

FELISMERVE a fejlődő országokkal, különösen az alacsony jövedelmű, konfliktus utáni és kontinentális országokkal való fejlesztési együttműködésnek a tartós gazdasági növekedésükre és fenntartható fejlődésükre, a nemzetközileg elfogadott fejlesztési célkitűzések, köztük az ENSZ millenniumi fejlesztési céljai és minden további, Afganisztán által elfogadott fejlesztési teljesítménymutató időbeli és teljes körű megvalósítására, valamint Afganisztán térségbeli integrációjának javítására gyakorolt jelentőségét;

FELISMERVE, hogy hatékony intézkedéseket kell hozni az integritás és az elszámoltathatóság előmozdítása, a közpénzek megfelelő felhasználásának biztosítása és a korrupció elleni küzdelem érdekében;

FELISMERVE, hogy a Felek közötti megerősített együttműködésnek támogatnia kell Afganisztán arra irányuló képességét, hogy javítsa közigazgatásának és kormányzásának színvonalát, valamint az államháztartási gazdálkodás átláthatóságát és hatékonyságát;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE a vonatkozó regionális és többoldalú fórumokon való koordináció jelentőségét, különösen a Felek globális kihívásokkal és regionális gazdasági együttműködéssel kapcsolatos megközelítése tekintetében;

FELISMERVE, hogy a terrorizmus veszélyt jelent népeikre és közös biztonságukra nézve, továbbá kifejezve teljes elkötelezettségüket a terrorizmus valamennyi formája elleni küzdelem, valamint e formáknak a nemzetközi joggal, többek között az emberi jogokkal és a humanitárius joggal összhangban történő felszámolását célzó hatékony nemzetközi együttműködés és eszközök kialakítása mellett;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE közös elkötelezettségüket a szervezett bűnözés, többek között az emberkereskedelem, a migráncsempészet és a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem mellett, regionális és nemzetközi mechanizmusok révén is;

FELISMERVE a tiltott kábítószerek által az egészségre és a biztonságra gyakorolt veszélyt, valamint a kábítószerek termesztése, előállítás, elősegítése, kereskedelme és fogyasztása, illetve kereslete és a kábítószer-prekursorok eltérítése elleni küzdelemre irányuló összehangolt regionális és nemzetközi együttműködés iránti igényt, továbbá felismerve ezzel összefüggésben a máktermelők alternatív megélhetési forrásainak jelentőségét;

FELISMERVE a nemzetközi leszerelési és nonproliférációs kötelezettségvállalások betartása iránti igényt;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság – amelynek célja a nemzetközi közösséget érintő legsúlyosabb bűncselekmények hatékony üldözése – jelentős előrelépést jelent a béke és a nemzetközi igazságügy vonatkozásában;

FELISMERVE, hogy a kereskedelem és a közvetlen külföldi befektetés jelentős szerepet fog játszani Afganisztán fejlődésében, valamint hogy a Felek különös jelentőséget tulajdonítanak a nemzetközi kereskedelemre vonatkozó, többek között a Kereskedelmi Világszervezetet (WTO) létrehozó egyezményben foglalt elveknek és szabályoknak;

KIFEJEZVE a fenntartható fejlődés valamennyi dimenziójának előmozdítása iránti teljes elkötelezettségüket, beleértve olyan szempontokat, mint a környezetvédelem, az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló hatékony együttműködés, valamint a nemzetközileg elismert munkaügyi normák hatékony támogatása és végrehajtása;

KIEMELVE a migráció terén folytatott együttműködés jelentőségét;

FELISMERVE, hogy különös figyelmet igényel a menekültek és a belső menekültek helyzete és alapvető jogaik, beleértve az otthonaikba történő biztonságos, legális és önkéntes visszatérést;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy amennyiben a Felek e megállapodás keretében úgy döntenek, hogy olyan külön megállapodásokat kötnek a szabadság, a biztonság és a jog érvényesülése területén, amelyeket az Európai Uniónak az Európai Unió működéséről szóló szerződés harmadik része V. címe alapján kellene megkötnie, az ilyen jövőbeli megállapodások rendelkezései nem kötelezőek az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve, kivéve akkor, ha az Európai Unió, az Egyesült Királysággal és/vagy Írországgal egyidejűleg, korábbi bilaterális kapcsolataik tekintetében, értesíti Afganisztánt, hogy az Európai Unióról szóló szerződéshez és az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Egyesült Királyságnak és Írországnak a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség tekintetében fennálló helyzetéről szóló 21. jegyzőkönyvvel összhangban az ilyen megállapodások az Európai Unió részként az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve kötelezővé válnak. A fentihez hasonlóan, az e megállapodás végrehajtása céljából az említett V. cím alapján elfogadandó bármilyen későbbi belső uniós intézkedés nem kötelező az Egyesült Királyságra és/vagy Írországra nézve, kivéve, ha a 21. jegyzőkönyvvel összhangban bejelentették, hogy részt kívánnak venni ilyen intézkedések elfogadásában és alkalmazásában. Megjegyezve továbbá, hogy az ilyen jövőbeli megállapodások vagy az ilyen későbbi uniós belső intézkedések az említett szerződésekhez csatolt, Dánia helyzetéről szóló 22. jegyzőkönyv hatálya alá esnek,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. CÍM

JELLEG ÉS HATÁLY

1. CIKK

Hatály és célkitűzések

1. A Felek között partnerség jön létre hatáskörükön belül, saját rendeleteiknek, eljárásaiknak és erőforrásaiknak megfelelően, valamint a nemzetközi szabályok és normák maradéktalan betartásával.

2. E partnerség célkitűzése a párbeszéd és az együttműködés megerősítése az alábbiak érdekében:

- (a) a béke és a biztonság támogatása Afganisztánban és a térségben;
- (b) a fenntartható fejlődésnek, a stabil és demokratikus politikai környezetnek, valamint Afganisztán világgazdaságba történő integrációjának előmozdítása;
- (c) rendszeres párbeszéd kialakítása politikai kérdésekről, többek között az emberi jogok és a nemek közötti egyenlőség előmozdításáról és a civil társadalom bevonásáról;
- (d) a fejlesztési együttműködés előmozdítása a Feleknek a szegénység felszámolására és a segélyhatékonyságra irányuló közös elkötelezettségével összefüggésben;
- (e) a Felek közötti kereskedelem és beruházások fejlesztése, kölcsönös előnyükre és abból a célból, hogy együttműködést alakítsanak ki valamennyi gazdasági, valamint kereskedelemmel és beruházásokkal kapcsolatos közös érdekű területen annak érdekében, hogy a folyamatban lévő és jövőbeli regionális kezdeményezésekkel összhangban és azokat kiegészítve elősegítsék a fenntartható kereskedelmi forgalmat és beruházásokat, és elhárítsák, illetve megszüntessék a kereskedelem és a beruházások akadályait;
- (f) a globális kihívásokra vonatkozóan a Felek közötti koordináció fejlesztése, különösen többoldalú megoldások előmozdítása révén; valamint
- (g) a párbeszéd és együttműködés előmozdítása számos közös érdekű meghatározott szektorban, beleértve a következőket: a közigazgatás és államháztartási gazdálkodás korszerűsítése, bel- és igazságügy, környezet és éghajlatváltozás, természeti erőforrások és nyersanyagok, a biztonsági ágazat reformja, oktatás és képzés, energiaügy, közlekedés, mezőgazdaság és vidékfejlesztés, pénzügyi szolgáltatások, adó- és vámügy, foglalkoztatás és társadalmi fejlődés, egészségügy és biztonság, statisztika, regionális együttműködés, kultúra, információs társadalom, valamint audiovizuális ágazat és média.

3. Ezzel összefüggésben különös figyelmet kell fordítani a kapacitásépítésre az afgán intézmények fejlesztésének támogatása és annak biztosítása érdekében, hogy Afganisztán teljes mértékben részesülhessen az e megállapodás szerinti megerősített együttműködés által

nyújtott lehetőségekből.

4. A Felek ösztönzik a parlamenti képviselőket, a civil társadalom tagjait, valamint a szakemberek közötti kapcsolatokat abból a célból, hogy előmozdítsák e megállapodás célkitűzéseit, különösen a parlamenti és egyéb demokratikus intézmények támogatása tekintetében.

5. A Felek törekednek a megértés támogatására, többek között szemináriumok, konferenciák, ifjúsági kapcsolatok és egyéb tevékenységek keretében az olyan szereplők közötti együttműködés révén, mint az agytrösztök, a tudományos élet szereplői, a vállalkozások és a média.

2. CIKK

Általános elvek

1. A Felek megerősítik, hogy tiszteletben tartják az Egyesült Nemzetek Alapokmányában megfogalmazott közös értékeiket.

2. A Felek elismerik, hogy Afganisztán stabilitásának, fejlődésének és demokratizálódási folyamatának jogos tulajdonosa és előmozdítója – legitim, demokratikus intézményein keresztül és Afganisztán alkotmánya értelmében – az afgán nép.

3. A Felek bel- és külpolitikájának alapja az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatában és más vonatkozó nemzetközi emberi jogi okmányokban meghatározott demokratikus alapelvek és emberi jogok, valamint a jogállamiság elvének tiszteletben tartása, amely e megállapodás lényeges elemét képezi.

4. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a nemzetközileg elfogadott fejlesztési célkitűzések, köztük az Afganisztán által elfogadott millenniumi fejlesztési célok és minden további fejlesztési teljesítménymutató teljes körű megvalósítása érdekében való együttműködés folytatása iránt. Ennek keretében elismerik Afganisztán felelősségét a gazdasági és társadalmi fejlődésére vonatkozó terveinek elkészítése és végrehajtása, valamint az érintett fejlesztési politikák, köztük a nemzeti prioritási programok tekintetében. A Felek ezzel összefüggésben újól megerősítik elkötelezettségüket a magas szintű környezetvédelem, a befogadó társadalom és a nemek közötti egyenlőség mellett.

5. A Felek megerősítik elkötelezettségüket a jó kormányzás – ezen belül a parlamentek és a bíróságok függetlenségének – elve, valamint a korrupció elleni, minden szintre kiterjedően folytatott küzdelem mellett.

6. A Felek megállapodnak abban, hogy az e megállapodás szerinti együttműködést vonatkozó törvényi, rendeleti és egyéb rendelkezéseikkel összhangban folytatják.

II. CÍM

POLITIKAI EGYÜTTMŰKÖDÉS

3. CIKK

Politikai párbeszéd

A Felek között rendszeres politikai párbeszéd jön létre, amelyre adott esetben sor kerülhet miniszteri szinten. A párbeszéd erősíti az egymás közötti kapcsolatokat, hozzájárul a partnerség kialakításához, valamint fokozza a kölcsönös megértést és a szolidaritást. A Felek fokozzák politikai párbeszédüket közös érdekeik, köztük a regionális és nemzetközi fórumokon képviselt álláspontjuk támogatására.

A. EGYÜTTMŰKÖDÉS AZ EMBERI JOGOK, A NEMEK KÖZÖTTI EGYENLŐSÉG ÉS A CIVIL TÁRSADALOM TERÜLETÉN

4. CIKK

Emberi jogok

1. Az 1. cikk (2) bekezdésének c) pontja és a 2. cikk (3) bekezdése értelmében a Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek az emberi jogok előmozdítása és hatékony védelme terén, többek között adott esetben a nemzetközi emberi jogi okmányok megerősítése és végrehajtása érdekében. Politikai párbeszédük folyamán felülvizsgálják e cikk végrehajtását.

2. Az (1) bekezdésben említett együttműködés kiterjedhet többek között az alábbiakra:

- (a) az emberi jogokkal kapcsolatos nemzeti cselekvési tervek kidolgozásának és végrehajtásának támogatása;
- (b) az emberi jogok előmozdítása és oktatása;
- (c) az emberi jogokkal kapcsolatos nemzeti szintű és nemzeti szint alatti intézmények megerősítése Afganisztánban;
- (d) az emberi jogokkal kapcsolatos széles körű érdemi párbeszéd kialakítása; valamint
- (e) az Egyesült Nemzetek Szervezete emberi jogokkal foglalkozó intézményein belüli együttműködés erősítése.

5. CIKK

Nemek közötti egyenlőség

1. A Felek együttműködnek a nemekkel kapcsolatos politikák és programok, valamint az intézményi és igazgatási kapacitásépítés megerősítése, továbbá a nemek közötti egyenlőséggel, így a nők jogaival és a nők társadalmi szerepvállalásának növelésével kapcsolatos stratégiák végrehajtásának támogatása céljából annak érdekében, hogy a férfiak és nők méltányos részvétele a gazdasági, kulturális, politikai és társadalmi élet valamennyi

területén biztosított legyen. Az együttműködés középpontjában különösen a nők azon erőforrásokhoz – így az oktatáshoz – való hozzáféréseinek javítása áll, amelyek alapvető jogaik teljes körű gyakorlásához szükségesek.

2. A Felek támogatják az alábbiakhoz szükséges megfelelő keret létrehozását:
 - (a) annak biztosítása, hogy a nemekkel kapcsolatos kérdések megfelelő szerepet kapjanak valamennyi fejlesztési stratégiában, szakpolitikában és programban, különösen a politikai részvételre, az egészségügyre és az írástudásra vonatkozóknak; valamint
 - (b) tapasztalatok és bevált módszerek cseréje a nemek közötti egyenlőség előmozdításával kapcsolatban, és a nőknek kedvező pozitív intézkedések elfogadásának támogatása.

6. CIKK

Civil társadalom

1. A Felek elismerik a szervezett civil társadalom, különösen a tudományos szakemberek szerepét és lehetséges közreműködését az e megállapodás szerinti párbeszédben és együttműködésben, és megállapodnak abban, hogy támogatják a civil társadalommal való eredményes párbeszédet és a civil társadalom hatékony részvételét.
2. A Felek együttműködnek a civil társadalom szerepének előmozdítása érdekében, hogy a civil társadalom:
 - (a) kifejthesse véleményét a hazai szakpolitikai döntéshozatali folyamat során, a demokratikus elvek és az alkotmányos rendelkezések szerint;
 - (b) tájékoztatást kérhessen a fejlesztési és együttműködési stratégiákkal, valamint – különösen a civil társadalmat érintő – ágazati politikákkal kapcsolatos konzultációkról, a fejlesztési folyamat valamennyi szakaszára kiterjedően, és részt vehessen azokon;
 - (c) amennyiben a Felek belső szabályai az átláthatóság és az elszámoltathatóság elvével összhangban ezt lehetővé teszik, pénzügyi forrásokat kaphasson, valamint a kritikus területeken a kapacitásépítés érdekében támogatásban részesülhessen; valamint
 - (d) részt vehessen az őt érintő területeken folyó együttműködési programok végrehajtásában.

B. BÉKEÉPÍTÉS

7. CIKK

Békeépítő politikák, konfliktusmegelőzés és -megoldás

1. A Felek hangsúlyozzák elkötelezettségüket a béke és kiegyezés irányába tett, Afganisztán által irányított erőfeszítések mellett. A Felek hangsúlyozzák a valamennyi afgán

konszenzusán alapuló inkluzív békefolyamat jelentőségét, a 2010. júliusi béketárgyaláson (Peace Jirga) és a 2011. novemberi hagyományos Loja Dzsirgán kifejezettek szerint. A Felek elismerik, hogy a sikeres békefolyamat előfeltétele az afgán nép és az afgán intézmények felelősségvállalása, amelyet a nemzetközi közösség határozottan támogat.

2. A Felek előmozdítják a térségben és azon túl lévő országok közötti párbeszédet, hogy azok maradéktalanul betölthessék szerepüket a békefolyamat támogatásában és elősegítésében.

3. A Felek újólá megerősítik a nők szerepének jelentőségét a konfliktusmegoldásban és a békeépítésben. A Felek hangsúlyozzák a nők teljes körű részvételének és bevonásának jelentőségét a béke és a biztonság fenntartására és előmozdítására irányuló valamennyi erőfeszítésben, valamint a döntéshozatalban való szerepük növelésének szükségességét a konfliktusmegoldás tekintetében, az 1325(2000) sz. ENSZ BT-határozattal összhangban.

4. Az e területen való közös tevékenységek magukban foglalják a hosszú távú afganisztáni békeépítés előmozdítását, valamint a civil társadalom aktív szerepének támogatását az instabil államokban való szerepvállalásról szóló új megállapodással összhangban.

C. A NEMZETKÖZI BIZTONSÁG TÁMOGATÁSA

8. CIKK

Együttműködés a Római Statútum tekintetében

A Felek úgy vélik, hogy a Nemzetközi Büntetőbíróság (NBB) hatékony működése jelentős előrelépést jelent a nemzetközi béke és jogérvényesülés tekintetében. A Felek újólá megerősítik, hogy az egész nemzetközi közösséget érintő legsúlyosabb bűncselekményeket elsődlegesen az NBB-vel együttműködésben hazai szinten meghozott intézkedések révén kell kezelni. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a Római Statútumhoz való általános csatlakozás előmozdítása érdekében az alábbiak révén:

- (a) lépéseket tesznek adott esetben a Római Statútumhoz kapcsolódó eszközök – mint például különösen az NBB kiváltságairól és mentességeiről szóló megállapodás – megerősítése érdekében;
- (b) megosztják a Római Statútum megerősítését és végrehajtását lehetővé tevő jogi kiigazításokkal kapcsolatos tapasztalatokat; valamint
- (c) intézkedéseket fogadnak el a Római Statútum integritásának megőrzése érdekében.

9. CIKK

A tömegpusztító fegyverek elterjedése,
valamint a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris kockázat elleni küzdelem

1. A Felek úgy vélik, hogy a nemzetközi stabilitást és biztonságot veszélyeztető tényezők

közül az egyik legfenyegetőbb a tömegpusztító fegyverek (WMD) és hordozóeszközeik állami és nem állami szereplők körében való elterjedése.

2. A Felek ezért megállapodnak abban, hogy együttműködnek a nemzetközi fórumokon azzal a céllal, hogy fellépjenek a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedése ellen a leszerelésről és az elterjedés elleni küzdelemről szóló többoldalú szerződések és egyezmények, valamint egyéb többoldalú megállapodások és nemzetközi kötelezettségek szerint fennálló kötelezettségeik teljes körű betartásával és nemzeti szintű végrehajtásával. A Felek megállapodnak abban, hogy e rendelkezés e megállapodás lényeges elemét képezi.

3. A Felek továbbá megállapodnak abban, hogy többek között az információk, a szakértelem és a tapasztalatok megosztása révén együttműködnek egymással és lépéseket tesznek a leszerelésről és a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedésének megakadályozásáról szóló, a Felekre alkalmazandó nemzetközi jogi eszközök végrehajtásának megerősítése érdekében.

4. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek egymással és hozzájárulnak a tömegpusztító fegyverek és hordozóeszközeik elterjedésének megakadályozásához azáltal, hogy lépéseket tesznek valamennyi más vonatkozó nemzetközi jogi eszköz aláírása, megerősítése, vagy adott esetben az azokhoz való csatlakozás és azok maradéktalan végrehajtása érdekében.

5. A Felek továbbá megállapodnak abban, hogy együttműködnek egymással annak érdekében, hogy hatékony nemzeti exportellenőrzéseket hozzanak létre, megelőzzék a fegyverek elterjedését, valamint ellenőrizzék a tömegpusztító fegyverekkel kapcsolatos áruk exportját és tranzitját, beleértve a kettős felhasználású technológiák tömegpusztító fegyverként való végfelhasználásának ellenőrzését és hatékony elrettentő intézkedések kilátásba helyezését az exportellenőrzés megsértése esetére.

6. A Felek elismerik, hogy a vegyi, biológiai, radiológiai és nukleáris (CBRN) kockázatok rendkívül ártalmas hatást gyakorolhatnak a társadalmakra. A Felek azt is elismerik, hogy a kockázatok eredhetnek bűncselekményekből (a fegyverek elterjedése, kereskedelme), balesetekből (ipar, közlekedés, laboratóriumok) vagy természeti veszélyekből (pandémiák). A Felek következőképpen vállalják, hogy együttműködnek a CBRN kockázatok enyhítésére irányuló intézményi kapacitások megerősítése érdekében. Ez jogi, szabályozási, érvényesítési, tudományos és felkészültségi kérdésekkel kapcsolatos projekteket, valamint regionális szinten folytatott együttműködést eredményezhet.

7. Az Unió adott esetben támogatást nyújt ezen erőfeszítésekhez, hangsúlyt helyezve a kapacitásépítésre és a technikai segítségnyújtásra.

10. CIKK

Kézi- és könnyűfegyverek és egyéb hagyományos fegyverek

1. A Felek elismerik, hogy a kézi- és könnyűfegyverek (SALW) – és az azokhoz szükséges lőszer – tiltott gyártása, szállítása és forgalmazása, valamint túlzott felhalmozása, helytelen kezelése, nem megfelelően védett készletei és ellenőrizetlen elterjedése továbbra is komoly fenyegetést jelent a békére és a nemzetközi biztonságra.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy tiszteletben tartják és maradéktalanul végrehajtják a SALW, valamint az azokhoz szükséges lőszeres tiltott kereskedelmének kezelésével kapcsolatos, a hatályos nemzetközi megállapodások és az ENSZ Biztonsági Tanácsának határozatai alapján rájuk háruló kötelezettségeket, valamint az e területen alkalmazandó nemzetközi jogi eszközök – köztük a SALW tiltott kereskedelme minden formájának megelőzéséről, az ellene folytatott küzdelemről és megszüntetéséről szóló ENSZ cselekvési program – keretében vállalt kötelezettségeiket.

3. A Felek elismerik azoknak a nemzeti ellenőrzőrendszereknek a jelentőségét, amelyek a hagyományos fegyverek meglévő nemzetközi normákkal összhangban történő átadásának ellenőrzésére irányulnak. A Felek elismerik annak fontosságát, hogy az ilyen ellenőrzésekre felelősségteljes módon kerüljön sor, és azt is, hogy ezek az ellenőrzések hozzájárulnak a nemzetközi és a regionális békéhez, biztonsághoz és stabilitáshoz, az emberi szenvedés enyhítéséhez, valamint a hagyományos fegyverek tiltott célokra történő felhasználásának megakadályozásához.

4. A Felek vállalják, hogy együttműködnek egymással és biztosítják azon tevékenységeik koordinációját, egymást kiegészítő jellegét és szinergiáját, amelyek a hagyományos fegyverek nemzetközi kereskedelmének szabályozására vagy a szabályozás javítására, valamint a tiltott fegyverkereskedelem megelőzésére, az ellene folytatott küzdelemre és annak felszámolására irányulnak. A Felek megállapodnak abban, hogy rendszeres politikai párbeszédet alakítanak ki, amely kiegészíti és megszilárdítja ezt a vállalást.

11. CIKK

A terrorizmus elleni küzdelem

1. A Felek elkötelezettek a terrorizmus minden formája elleni küzdelem mellett – regionális összefüggésben is –, a jogállamiság és a nemzetközi jog teljes körű tiszteletben tartásával, valamint az annak érdekében folytatott együttműködés mellett, hogy megelőzzék a szélsőséges ideológiák terjedését és különösen a fiatalok radikalizálódását. A Felek elkötelezik magukat az ENSZ terrorizmus elleni globális stratégiájának átfogó végrehajtása érdekében a nemzetközi partnereikkel folytatott együttműködés mellett.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a terrorista tevékenységek elleni küzdelemre vonatkozó kérdésekben, valamint adott esetben, a hazai joggal és a nemzetközi joggal összhangban információt cserélnek valamennyi idevágó kérdéssel. A terrorizmus elleni küzdelem együttműködésük fontos elemét képezi. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják a vonatkozó nemzetközi jogi eszközök és egyezmények végrehajtását ezen a téren. Ezzel összefüggésben a kapacitásépítés kiterjed a büntető igazságszolgáltatás vonatkozó területeire.

III. CÍM

FEJLESZTÉSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

12. CIKK

Fejlesztési együttműködés

1. A fejlesztési együttműködés központi célkitűzései a millenniumi fejlesztési célok (és minden további fejlesztési teljesítménymutató) megvalósítása, a szegénység felszámolása, a fenntartható fejlődés és a világgazdaságba történő integráció, különös figyelemmel a társadalom leginkább veszélyeztetett elemeire. A Felek elismerik, hogy Afganisztán fejlesztési kihívásainak kezeléséhez együttműködésük kulcsfontosságú, és hogy az intézményfejlesztésnek az együttműködés alapvető részét kell képeznie.
2. Az együttműködés folyamán figyelembe veszik Afganisztán társadalmi-gazdasági fejlesztési stratégiáit és programjait, különösen nemzeti fejlesztési stratégiáját és az Afganisztán fejlesztésével foglalkozó nemzetközi konferenciákon elfogadott egyéb intézkedéseket, a 2010. évi londoni nyilatkozatot, a kabuli folyamatot, a 2011. decemberi bonni konferencia következtetéseit, az Afganisztán önállóságára vonatkozó partnerségről szóló tokiói nyilatkozatot, valamint a kölcsönös elszámoltathatóságról szóló 2012. júliusi tokiói keretszerződést, teljes mértékben figyelembe véve az afgán kormánynak a 2014. évi londoni konferencián előterjesztett, „Az önállóság megvalósítása: A reformok és a megújított partnerség melletti elkötelezettség” elnevezésű gazdasági és fejlesztési stratégiáját.
3. A Felek fejlesztési együttműködésüket többek között Afganisztán kormányzati intézményeinek megerősítésére, valamint a fenntartható fejlődés és a hosszú távú gazdasági növekedés feltételeinek kialakítására használják fel, a nemzeti prioritási programokkal és Afganisztánnak „Az önállóság megvalósítása: A reformok és a megújított partnerség melletti elkötelezettség” elnevezésű gazdasági és fejlesztési stratégiájával összhangban. Ezek lesznek a stratégia és az Afganisztán által Bonnban, Tokióban és Londonban tett kötelezettségvállalások végrehajtásának elsődleges eszközei. Az Unió – Afganisztánnal való együttműködése során – teljes mértékben figyelembe veszi a kölcsönös elszámoltathatóságról szóló tokiói keretszerződést (vagy annak kölcsönösen elfogadott utódját), és segítségnyújtásának programozása során figyelembe veszi a kötelezettségvállalásokat, a pénzügyi kötelezettségvállalásokat is beleértve, valamint az említett keretszerződésben meghatározott részletes feltételeket.
4. A Felek megerősítik az Afganisztán által elfogadott millenniumi fejlesztési célok és minden további fejlesztési teljesítménymutató megvalósításának célkitűzését, valamint újlag megerősítik elkötelezettségüket a segélyhatékonyságról szóló Párizsi Nyilatkozat, az accrai cselekvési program és a puszani zárónyilatkozat mellett, különösen az instabil államokban való szerepvállalásról szóló új megállapodásra való hivatkozással.
5. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják együttműködési tevékenységeiket saját rendeleteiknek, eljárásaiknak és erőforrásaiknak megfelelően, valamint a nemzetközi szabályok és normák maradéktalan betartásával. A Felek megállapodnak abban, hogy fejlesztési együttműködésük összhangban fog állni a segélyhatékonyság melletti közös elkötelezettségük követelményeivel, együttműködésüket oly módon hajtják végre, amely tiszteletben tartja az afgán felelősségvállalást, igazodik Afganisztán nemzeti prioritásaihoz, valamint az afgán nép számára kézzel fogható és fenntartható fejlesztési eredményekhez és az ország hosszú távú gazdasági stabilitásához vezet, az Afganisztánnal foglalkozó nemzetközi konferenciák keretében elfogadottak szerint. A Felek megállapodnak abban, hogy amennyiben lehetséges, teljes mértékben kihasználják a fejlesztési segély békeépítési potenciálját az instabil államokban való szerepvállalásról szóló új megállapodás keretében.

6. A Felek ezért megállapodnak abban, hogy fejlesztési együttműködésük hatását a 49. cikk szerint létrehozott vegyes bizottságon keresztül rendszeresen nyomon követik, és értékelik az Afganisztán által elfogadott millenniumi fejlesztési célok és minden további fejlesztési teljesítménymutató megvalósításához való hozzájárulását.

7. Az alábbi kérdéseket fejlesztési együttműködésük valamennyi területén rendszeresen általános érvényre juttatják: emberi jogok, nemekkel kapcsolatos kérdések, demokrácia, jó kormányzás, környezeti fenntarthatóság, éghajlatváltozás, egészségügy, intézményfejlesztés és kapacitásépítés, korrupció elleni intézkedések, a kábítószer elleni küzdelem, valamint segélyhatékonyság.

8. Az infrastruktúra-komponensek tekintetében a Felek megvizsgálják az olyan mechanizmusok, mint például a nemzetközi pénzügyi intézményektől származó támogatások és hitelek ötvözésének és egyéb kockázat-megosztási eszközöknek az alkalmazását azzal a céllal, hogy további erőforrásokat mozgósítsanak és így növeljék az uniós segítségnyújtás hatását.

9. A Felek megállapodnak abban, hogy gazdasági együttműködésüket a társadalom leginkább veszélyeztetett tagjai, köztük a nők és a gyermekek érdekeinek védelme érdekében kell végrehajtani, hangsúlyt fektetve az egészségügyre, az oktatásra, valamint a mezőgazdaságra és a vidékfejlesztésre.

10. A Felek megállapodnak abban, hogy a kereskedelemnek elő kell mozdítania a fenntartható fejlődést annak minden dimenziójában, továbbá hogy fel kell mérni a kereskedelem gazdasági, társadalmi és környezeti hatásait. A Felek megállapodnak abban, hogy vállalkozásaikat ösztönzik a felelős üzleti magatartás legmagasabb szintű normáinak elfogadására, az olyan nemzetközileg elfogadott elvekkel és normákkal összhangban, mint például az OECD multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásai vagy az ENSZ Globális Megállapodás.

11. A Felek törekednek a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) alapvető munkaügyi normái hatékony végrehajtásának előmozdítására, és megerősítik a munkaügy és szociális ügyek terén folytatott együttműködésüket, a tisztességes foglalkoztatás elveire kiterjedően is.

12. A Felek törekednek továbbá azon politikák támogatására, amelyek célja, hogy környezetbarát és fenntartható módon biztosítsák a lakosság élelmiszerhez és az állatállomány takarmányhoz való hozzáférését, valamint a lakosság élelmiszer- és az állatállomány takarmányellátását.

13. A Felek vállalják, hogy eszmecserét folytatnak és együttműködnek egymással valamennyi érintett regionális és nemzetközi fórumon és szervezetben, beleértve az Egyesült Nemzetek Szervezetét és annak ügynökségeit és szervezeteit, azzal a céllal, hogy a fejlesztési együttműködés keretében fokozzák a munkamegosztást és a helyszínen a segélyhatékonyságot.

14. A Felek megállapodnak továbbá abban, hogy előmozdítják az együttműködést az e cikkben említett területeken az agytrösztök, a tudományos szakemberek, a nem kormányzati szervezetek, a vállalkozások, a kulturális élet szereplői és a média között, adott esetben szemináriumok, konferenciák és egyéb kapcsolódó tevékenységek révén.

IV. CÍM

KERESKEDELMI ÉS BERUHÁZÁSI EGYÜTTMŰKÖDÉS

13. CIKK

Kereskedelmi együttműködés

1. A Felek a kétoldalú kereskedelmi kapcsolatok megerősítése és a multilaterális kereskedelmi rendszer működésének elősegítése céljából párbeszédet alakítanak ki a kétoldalú és többoldalú kereskedelmi és kereskedelemmel kapcsolatos kérdésekről, beleértve Afganisztán WTO-tagságának támogatását is.
2. A Felek vállalják, hogy a lehető legnagyobb mértékben és kölcsönös előnyükre támogatják kereskedelmi csereforgalmuk fejlesztését és diverzifikációját. A Felek vállalják továbbá, hogy a kereskedelem útjában álló akadályok megszüntetésével, különösen a WTO szabályaival nem összhangban lévő nem vámjellegű akadályok és kereskedelmi korlátozások megfelelő időben történő megszüntetésével és az átláthatóság növeléséhez szükséges intézkedésekkel javítják és kiszámíthatóvá teszik a piacra jutási feltételeket, figyelembe véve az olyan nemzetközi szervezetek e téren végzett munkáját, amelyeknek a Felek tagjai.
3. Felismerve azt, hogy a kereskedelem elengedhetetlenül fontos a fejlődéshez, valamint azt, hogy a preferenciális kereskedelmi megállapodások előnyösnek bizonyulnak a fejlődő országok számára, a Felek törekednek az ilyen megállapodások hatékony végrehajtásáról folytatott konzultációk és együttműködés fokozására.
4. A Felek rendszeresen tájékoztatják egymást a kereskedelempolitika és a kereskedelemmel kapcsolatos szakpolitikák, így a mezőgazdaság, az élelmiszerbiztonság, a fogyasztóvédelem és a környezetvédelem alakulásáról. A Felek megvizsgálják a kereskedelmi és beruházási kapcsolataik erősítését célzó lehetőségeket, beleértve adott esetben az egyéb közös érdekű megállapodásokról folytatandó tárgyalásokat is.
5. A Felek a kétoldalú kereskedelmi és beruházási kapcsolataik bővítése céljából maradéktalanul felhasználják a kereskedelemösztönző támogatást és az egyéb vonatkozó programokat, beleértve a kapacitásépítésre irányuló technikai segítségnyújtást is.
6. A Felek elismerik a regionális gazdasági fejlődés előmozdításának jelentőségét, a VII. címmel összhangban.
7. A Felek az 54. cikknek megfelelően haladéktalanul konzultációt folytatnak az e cím alkalmazása tekintetében felmerült bármilyen véleménykülönbségről.

14. CIKK

Legnagyobb kedvezményes elbánás

1. A Felek az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezményben foglaltaknak megfelelően kereskedelmük területén a legnagyobb kedvezményes elbánást biztosítják

egymásnak.

2. Az 1. bekezdésben foglalt legnagyobb kedvezményes elbánás nem alkalmazandó a vámunió, szabadkereskedelmi övezet vagy azzal megegyező kedvezményes elbánást biztosító terület kialakításáról szóló megállapodások szerinti bármilyen megállapodás értelmében valamelyik Fél által nyújtott preferenciákra.

15. CIKK

Állat- és növény-egészségügyi kérdések

1. A Felek együttműködnek az élelmiszer-biztonsági, valamint állat- és növény-egészségügyi kérdésekben az emberek, állatok és növények életének és egészségének saját területükön való védelme érdekében.

2. A Felek megvitatják az állat- és növény-egészségügyi intézkedések alkalmazásáról szóló WTO-megállapodásban, a Nemzetközi Növényvédelmi Egyezményben, valamint a Nemzetközi Állatjárványügyi Hivatal és a CODEX Alimentarius Bizottság által meghatározottak szerint általuk foganatosított intézkedéseket, és információcserét folytatnak azokkal kapcsolatban.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy kapacitásépítésre irányuló együttműködést folytatnak állat- és növény-egészségügyi kérdésekkel kapcsolatban. Ez az együttműködés a Felek sajátos szükségleteihez igazodik és célja, hogy segítse őket a másik Fél jogszabályi követelményeinek való megfelelésben.

4. A Felek bármely Fél kérésére időben párbeszédet folytatnak az állat- és növény-egészségügyi kérdésekről.

5. A Felek kommunikációs kapcsolattartókat neveznek ki az e cikk által érintett kérdésekre vonatkozóan.

16. CIKK

A kereskedelem technikai akadályai

A Felek támogatják a műszaki előírások és megfelelőségértékelési eljárások alapjául szolgáló nemzetközi és európai szabványok Afganisztán általi alkalmazását. A Felek együttműködnek és információt cserélnek a szabványokról, a műszaki előírásokról és a megfelelőségértékelési eljárásokról annak biztosítása céljából, hogy azokat átlátható és hatékony módon elkészítsék, elfogadják és alkalmazzák, és hogy ne állítsanak szükségtelen akadályokat kétoldalú kereskedelmi kapcsolataik útjába.

17. CIKK

Vámügy

1. A Felek törekednek a vámhatóságok közötti együttműködés megerősítésére az átlátható kereskedelmi környezet biztosítása, a kereskedelem megkönnyítése, az ellátási lánc

biztonságának megerősítése, a fogyasztók biztonságának előmozdítása, a szellemi tulajdonjogokat sértő áruk áramlásának megfékezése, valamint a csempészet és csalás elleni küzdelem céljából.

2. A Felek e célból többek között megosztják egymással a szakértelmet, valamint megvizsgálják az eljárások egyszerűsítésének, az átláthatóság növelésének és az együttműködés fejlesztésének lehetőségeit. A Felek a vonatkozó nemzetközi keretek között továbbá törekednek a nézetek közelítésére és közös fellépés kidolgozására.

3. A Felek adott esetben vámügyi együttműködésről és kölcsönös igazgatási segítségnyújtásról szóló jegyzőkönyveket fogadnak el, az e megállapodásban meghatározott intézményi kereten belül, az egyéb együttműködési formák sérelme nélkül.

4. A Felek a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek megfelelően együttműködnek Afganisztán vámigazgatásának korszerűsítése céljából, hogy javítsák annak szervezeti hatékonyságát és intézményeinek a szolgáltatásnyújtás terén mutatott eredményességét, ezzel párhuzamosan pedig biztosítsák a közpénzek átlátható kezelését és az elszámoltathatóságot. A kapacitásépítés ezen együttműködés fontos elemét képezi.

18. CIKK

Beruházások

1. A Felek vonzó és stabil beruházási környezet létrehozásával ösztönzik a közvetlen külföldi befektetést. E célból a Felek szükség esetén következetes párbeszédet indíthatnak, hogy fokozzák a beruházásokkal kapcsolatos összhangot és együttműködést, feltárják a beruházások áramlásának elősegítését célzó igazgatási mechanizmusokat, valamint előmozdítsák a beruházók számára stabil, átlátható és támogató szabályokat.

2. Az Unióból Afganisztánba érkező közvetlen külföldi befektetés fokozásának céljából a Felek hangsúlyozzák a magánszektor szerepvállalását, és ebben az összefüggésben elismerik az olyan közszektorbeli intézkedések és ösztönzők szükségességét, mint például a hitelhez és a beruházási garanciákhoz való hozzájutás.

19. CIKK

Szolgáltatások

A Felek konstruktív párbeszédet alakítanak ki, amely különösen az alábbiakra irányul:

- (a) információcsere egymás szabályozási környezetéről;
- (b) az egymás piacaira való bejutás előmozdítása;
- (c) a tőkéhez és a technológiához való hozzájutás előmozdítása; valamint
- (d) az egymás közötti, valamint a harmadik országok piacain nyújtott szolgáltatások kereskedelmének ösztönzése.

20. CIKK

Tőkeáramlás

A Felek törekednek a tőkeáramlás megkönnyítésére e megállapodás célkitűzéseinek előmozdítása érdekében.

21. CIKK

Közbeszerzés

A Felek együttműködnek azzal a céllal, hogy az átláthatóságra és a közbeszerzési eljárásokra, valamint az állami beszerzések során a méltányos és optimális értékarányosság előmozdítására vonatkozó, nemzetközileg elfogadott elveknek megfelelően hatékony és korszerű közbeszerzési rendszert alakítsanak ki Afganisztánban.

22. CIKK

Átláthatóság

A Felek elismerik az átláthatóság és a jogszerű eljárás fontosságát a kereskedelemmel kapcsolatos törvényeik és rendeleteik érvényre juttatásában. A Felek e célból az 1994. évi Általános Vám- és Kereskedelmi Egyezmény X. cikkét és a szolgáltatások kereskedelméről szóló általános egyezmény III. cikkét alkalmazzák.

23. CIKK

Szellemijajdon-jogok

1. A Felek megállapodnak abban, hogy összhangban azon nemzetközi megállapodások rendelkezéseivel, amelyeknek szerződő felei, megvédik és érvényre juttatják a szellemijajdon-jogokat, beleértve a földrajzi árujelzőket is.

2. A Felek együttműködnek a szellemijajdon-jogok – köztük a földrajzi árujelzők – bármilyen megsértésének megelőzése érdekében, valamint az iparjogvédelmi jogok megsértése és a kalózkodás elleni küzdelemben. A Felek megállapodnak abban, hogy ezt vámügyi együttműködés és az igazgatási együttműködés egyéb megfelelő formái révén segítik elő, többek között azáltal, hogy létrehozzák és megerősítik az ilyen jogok ellenőrzésére és védelmére irányuló szervezeteket, valamint fokozzák az egymás földrajzi árujelzőinek a másik területén való védelmét és nyilvántartásba vételét megkönnyítő megfelelő eszközökről folytatott együttműködést, figyelembe véve e téren a nemzetközi szabályokat, gyakorlatokat és fejleményeket, valamint saját kapacitásaikat.

V. CÍM

BEL- ÉS IGAZSÁGÜGYI EGYÜTTMŰKÖDÉS

24. CIKK

Jogállamiság, jogi együttműködés és rendfenntartás

1. Bel- és igazságügyi kérdésekben folytatott együttműködésük során a Felek különös jelentőséget tulajdonítanak a jogállamiság megszilárdításának és az intézmények minden szinten történő megerősítésének a bűnüldözés és az igazságügyi igazgatás terén, beleértve a büntetés-végrehajtást is.
2. Együttműködésük során a Felek információcserét folytatnak a jogrendszerekről és a jogalkotásról. A Felek különös figyelmet szentelnek a nők és más veszélyeztetett csoportok jogainak, valamint e jogok védelmének és végrehajtásának.
3. A Felek megállapodnak, hogy együttműködnek az afgán rendőrség további reformjának előmozdítása érdekében. Afganisztán lépéseket tesz a bevált módszerek polgári rendfenntartásba való bevezetése érdekében. Az Unió továbbra is támogatja az igazságszolgáltatás és az afgán nemzeti rendőrség fejlesztését, beleértve a rendőrség finanszírozását a 2014–2020 közötti többéves indikatív program keretében, valamint az OECD Fejlesztési Támogatási Bizottságának (DAC) a támogatható tevékenységekre vonatkozó fogalommeghatározásaival összhangban.
4. A Felek megállapodnak Afganisztán biztonsági ágazata korszerűsítésének érdekében az alábbiak révén folytatott együttműködésről:
 - (a) a bírói kar és az igazságszolgáltatás megerősítése, beleértve a büntetés-végrehajtást, különös hangsúlyt fektetve a bírói kar függetlenségének fokozására;
 - (b) a polgári rendfenntartás hatékonyságának fokozása Afganisztánban;
 - (c) a jogi és intézményi keret fejlesztése e téren; valamint
 - (d) a szakpolitikai tervezésre és végrehajtásra vonatkozó kapacitásépítés Afganisztán igazságszolgáltatási és biztonsági ágazatában.

25. CIKK

Együttműködés a szervezett bűnözés és a korrupció elleni küzdelem terén

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a szervezett, gazdasági és pénzügyi bűnözés, valamint a korrupció elleni küzdelemben. Ezen együttműködés célja különösen az olyan vonatkozó nemzetközi normák és jogi eszközök végrehajtása és előmozdítása, mint az Egyesült Nemzetek keretében létrejött, a nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezmény, annak kiegészítő jegyzőkönyvei és az ENSZ korrupció elleni egyezménye. A Felek különös figyelmet fordítanak a szervezett bűnözés, valamint a kábítószer, a kábítószer-prekursorok, a veszélyes anyagok és fegyverek kereskedelme, az emberkereskedelem és a migráncsempészet közötti kapcsolatokra. A Felek információt cserélnek a bűncselekmények elleni küzdelem szempontjából releváns valamennyi kérdéssel.

26. CIKK

Tiltott kábítószer elleni küzdelem

1. A Felek együttműködnek a kábítószerrel kapcsolatos kérdések kiegyensúlyozott, átfogó és integrált megközelítésének biztosítása érdekében.
2. A kábítószerrel kapcsolatos politikák és fellépések célja a tiltott kábítószer elleni küzdelem struktúrájának megerősítése, a tiltott kábítószer kínálatának, kereskedelmének és az azok iránti keresletnek a csökkentése, valamint a kábítószer-használat egészségügyi és társadalmi következményeinek kezelése. A Felek együttműködnek a kábítószer tiltott előállításának és a kémiai prekursorok eltérítésének megelőzése érdekében.
3. E közös megközelítéssel összhangban a Felek biztosítják, hogy a tiltott kábítószer elleni küzdelem az együttműködés valamennyi vonatkozó területén általános érvényesüljön, beleértve a bűnüldözést, a jogszerű megélhetés előmozdítását, a kábítószer iránti kereslet visszaszorítását, valamint a kockázat- és ártalomcsökkentést.
4. A Felek közötti együttműködés kiterjed az Afganisztánnak nyújtott technikai és igazgatási segítségnyújtásra a (3) bekezdésben említett területeken, beleértve az alábbiakat:
 - (a) a jogszabályok megszövegezése és a szakpolitikák alakítása;
 - (b) nemzeti intézmények és tájékoztatóközpontok létesítése;
 - (c) a kábítószerrel kapcsolatos kérdésekre vonatkozó civil társadalmi fellépés, valamint a kábítószer iránti kereslet és a kábítószer okozta ártalmak csökkentésére irányuló erőfeszítések támogatása, a kábítószer-használat kezelésére és a rehabilitációra kiterjedően is;
 - (d) személyzeti képzés;
 - (e) a kábítószerrel kapcsolatos kutatás; valamint
 - (f) a tiltott kábítószer és pszichotrop anyagok tiltott előállításához használt kábítószer-prekursorok kereskedelmének és eltérítésének megelőzése.

A Felek megállapodhatnak arról, hogy az együttműködést más területekre is kiterjesztik.

5. Saját vonatkozó jogszabályaik keretein belül a Felek együttműködnek a tiltott kábítószer előállításával és kereskedelmével foglalkozó transznacionális bűnszövetkezetek felszámolása érdekében, többek között információk és hírszerzési értesülések cseréjével, képzés révén és a bevált gyakorlatok – ezen belül a különleges nyomozási technikák – megosztásával. Különös erőfeszítést tesznek a bűnözők legális gazdaságba való bejutása elleni küzdelem érdekében.

6. E megközelítést a kábítószer-kereskedelem elleni küzdelem érdekében regionális szinten folytatott együttműködésnek kell kísérnie, többek között diplomáciai kapcsolatokon keresztül és olyan – mint például a 48. cikkben említett – regionális fórumokon, amelyeken a

Felek részt vesznek.

7. A Felek megállapodnak az együttműködés módjaiban, amelyekkel megvalósíthatók e célkitűzések. A fellépéseknek azokon a közösen elfogadott elveken kell alapulniuk, amelyek összhangban állnak a vonatkozó nemzetközi egyezményekkel, az ENSZ Közgyűlésének 20., 1998. júniusi, kábítószerekkel foglalkozó különleges ülészakán elfogadott, a kábítószerek iránti kereslet csökkentésének irányadó elveiről szóló politikai nyilatkozatával és nyilatkozatával, az ENSZ kábítószer-bizottságának 52., 2009. márciusi ülészakán a magas szintű csoport által elfogadott, a világ kábítószer-problémájának megoldására irányuló egységes és kiegyensúlyozott stratégia érdekében folytatott nemzetközi együttműködésről szóló politikai nyilatkozatával és cselekvési tervével, valamint a Párizsi Paktum partnerei harmadik miniszteri konferenciája által elfogadott, az Afganisztánból származó opiátok tiltott kereskedelme elleni küzdelemről szóló nyilatkozattal.

27. CIKK

Együttműködés a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelem érdekében

1. A Felek megállapodnak az annak érdekében folytatott együttműködésről, hogy megelőzzék pénzügyi rendszereiknek és kijelölt nem pénzügyi jellegű vállalkozásaiknak és szakmaiknak a bűncselekményből származó bevételek tisztára mosására és a terrorizmus finanszírozására való felhasználását.

2. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják a szabályozás kidolgozására és végrehajtására, valamint a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelmet szolgáló mechanizmusok hatékony működésére irányuló technikai és igazgatási segítségnyújtást. Az együttműködés a Felek jogszabályainak keretében lehetővé teszi különösen a vonatkozó információk cseréjét, valamint az Unió és az e területen tevékenykedő nemzetközi szervezetek, például a Pénzügyi Akció Munkacsoport (FATF) által elfogadottakkal egyenértékű, a pénzmosás és a terrorizmusfinanszírozás elleni küzdelemhez szükséges megfelelő és nemzetközileg elfogadott standardok elfogadását.

28. CIKK

Migrációs együttműködés

1. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek a területükről a másik Fél területére tartó irreguláris migrációs áramlatok megelőzése céljából.

2. A Felek újra megerősítik az Afganisztán és az Unió közötti migrációs áramlatok közös kezelésének fontosságát, valamint vállalják, hogy az Uniónak a migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítésével és a vonatkozó nemzetközi egyezményekkel összhangban átfogó párbeszédet és együttműködést kezdenek a migrációval kapcsolatos kérdésekről. E párbeszéd és együttműködés kiterjed a menekültügyet, a migráció és a fejlesztés közötti kapcsolatokat, a legális és az irreguláris bevándorlást, a visszatérést, a visszafogadást, a vízumokat, a határigazgatást, a dokumentumbiztonságot érintő kérdésekre, valamint az emberkereskedelem és a migráncsempészet elleni küzdelemre.

3. Az e cikkben említett területeken folytatott együttműködés kapacitásépítési

intézkedéseket is magában foglalhat.

4. A Felek megállapodnak abban, hogy bármely Fél kérelmére megállapodást kötnek a visszafogadásra vonatkozó egyedi kötelezettségek szabályozásáról, beleértve a más országok állampolgárai és a hontalan személyek tekintetében hozott rendelkezéseket is.

29. CIKK

Konzuli védelem

Afganisztán elfogadja, hogy bármely képvisellel rendelkező uniós tagállam konzuli és diplomáciai hatóságai védelmet nyújtanak a képvisellel rendelkező uniós tagállam állampolgáira vonatkozó ugyanolyan feltételek mellett bármely olyan uniós tagállam állampolgárai számára, amely nem rendelkezik olyan állandó képvisellel Afganisztánban, amelynek ténylegesen módjában áll konzuli védelmet nyújtani egy adott ügyben.

30. CIKK

A személyes adatok védelme

1. A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek annak érdekében, hogy a személyes adatok védelmét a legmagasabb szintű nemzetközi normáknak megfelelő szintre emeljék, amint azt többek között az ENSZ Közgyűlés 1990. december 14-i 45/95 határozata értelmében elfogadott, a számítógépesített személyes adatfájlok szabályozására vonatkozó ENSZ-iránymutatás is tartalmazza.

2. A személyes adatok védelmével kapcsolatos együttműködés magában foglalhatja többek között az információk és szakértelem cseréjének formájában történő technikai segítségnyújtást.

VI. CÍM

ÁGAZATI EGYÜTTMŰKÖDÉS

31. CIKK

A közigazgatás korszerűsítése

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek Afganisztán hivatásos, független és hatékony közszolgálatának nemzeti szinten és nemzeti szint alatti szinten való létrehozása céljából. Az e területen folytatott együttműködés a képzésre és a kapacitásépítésre összpontosul az alábbiak céljából:

(a) a szervezeti hatékonyság növelése;

- (b) az intézmények szolgáltatási hatékonyságának növelése;
- (c) az elszámoltathatóság és a közpénzek átlátható kezelésének biztosítása;
- (d) a jogi és intézményi keret fejlesztése; valamint
- (e) a szakpolitikai tervezés és végrehajtás javítása.

32. CIKK

Államháztartási gazdálkodás

A 31. cikk értelmében a Felek fokozzák együttműködésüket az Afganisztán államháztartási gazdálkodását érintő kérdésekben. Az együttműködés az alábbiakra összpontosul:

- (a) a költségvetés irányítása nemzeti szinten és nemzeti szint alatti szinten;
- (b) a finanszírozás átlátható áramlása a költségvetési hatóságok között, valamint e hatóságok, a kedvezményezettek és a végső kedvezményezettek között;
- (c) felügyelet, többek között a parlament és az ellenőrző szervek által; valamint
- (d) a közpénzek felhasználása során előforduló szabálytalanságok hatékony és időbeli kezelését célzó mechanizmusok.

Az Unió adott esetben támogatást nyújt e területeken, a kapacitásfejlesztésre és a technikai segítségnyújtásra összpontosítva.

33. CIKK

Jó adóügyi kormányzás

A gazdasági tevékenységek megerősítésének és fejlesztésének céljából – figyelembe véve a megfelelő szabályozási keret kidolgozásának szükségességét is – a Felek elismerik a jó adóügyi kormányzás elveit és vállalják azok alkalmazását. A Felek ezért törekednek az együttműködésre, különösen annak érdekében, hogy elősegítsék az adóbevételek beszedését Afganisztánban és támogassák Afganisztánt az említett elvek tényleges végrehajtására irányuló intézkedések kidolgozásában.

34. CIKK

Pénzügyi szolgáltatások

1. A Felek megállapodnak abban, hogy a pénzügyi ágazat banki, biztosítási és egyéb részeiben a számviteli, felügyeleti és szabályozási rendszerek fejlesztése céljából erősítik az együttműködést.

2. A Felek együttműködnek Afganisztán jogi és szabályozási keretrendszerének, infrastruktúrájának és humánerőforrásának fejlesztésében, valamint a vállalatirányítás és a nemzetközi számviteli normák Afganisztán tőkepiacára történő bevezetésében.

35. CIKK

Statisztika

1. A Felek megállapodnak abban, hogy a statisztikai módszertan összehangolásának előmozdítása és az uniós tapasztalatra való hivatkozással a bevált gyakorlatok alkalmazása – többek között a statisztikai adatok gyűjtése és a statisztikai tájékoztatás – révén kiépítik és továbbfejlesztik a statisztikai kapacitást. Ez lehetővé teszi számukra, hogy kölcsönösen elfogadható módon használják fel a megállapodás hatálya alá tartozó, statisztikai adatok gyűjtésére, feldolgozására, elemzésére és terjesztésére alkalmas más területekkel kapcsolatos statisztikai adatokat.

2. A statisztika terén folytatott együttműködés középpontjában az ismeretek megosztása, a bevált gyakorlatok előmozdítása, valamint a hivatalos statisztikák ENSZ által elfogadott alapelveinek és az európai statisztika gyakorlati kódexének tiszteletben tartása áll, a statisztikák minőségének javítása céljából.

36. CIKK

Katasztrófakockázat-kezelés

1. A Felek megállapodnak a katasztrófakockázat-kezelésre vonatkozóan folytatott együttműködés fokozásáról. A veszélyek és kockázatok kezelése, valamint a természeti katasztrófák kockázatának, illetve az ilyen katasztrófáknak való kitettségnek a csökkentése érdekében a megelőző intézkedést és a proaktív megközelítést kell előtérbe helyezni.

2. Az e területen folytatott együttműködés az alábbiakra összpontosulhat:

- (a) a katasztrófakockázatok csökkentése, különösen az ellenálló képesség, a megelőzés és a kockázatsökkentés;
- (b) a tudásmenedzsment, az innováció, a kutatás és az oktatás felhasználása a biztonság és az ellenálló képesség kultúrájának minden szinten való kialakítása érdekében;
- (c) katasztrófakockázat-elemzés, nyomon követés és kezelés; valamint
- (d) a kockázatkezelési kapacitás fejlesztésének támogatása.

37. CIKK

Természeti erőforrások

1. A Felek megállapodnak abban, hogy javítják az együttműködést és a kapacitásépítést a természeti erőforrások kiaknázásának, fejlesztésének, feldolgozásának és piaci értékesítésének

tekintetében.

2. Az együttműködés során foglalkoznak a természeti erőforrások fenntartható kezelésével a szabályozási keret, a környezetvédelem és a biztonsági előírások megerősítése révén. Az együttműködés fokozása és a kölcsönös megértés előmozdítása érdekében a Felek bármelyike kérhet a természeti erőforrásokkal kapcsolatos eseti találkozót.

3. A IV. címnek megfelelően a Felek együttműködnek a közvetlen külföldi befektetésnek kedvező, átlátható környezet megteremtése céljából, különösen a bányászati ágazatban.

4. Figyelemmel saját gazdaságpolitikáikra és gazdasági célkitűzéseikre, valamint a kereskedelem előmozdítása érdekében a Felek megállapodnak abban, hogy fokozzák a természeti erőforrások kereskedelme útjában álló akadályok felszámolására irányuló együttműködésüket.

5. Bármelyik Fél kérelmére a természeti erőforrások kereskedelmét érintő bármilyen kérdés előterjeszhető és megvitatható a 49. cikkben előírt vegyes bizottság ülésein.

38. CIKK

Oktatás, kutatás, ifjúság és szakképzés

1. A Felek megállapodnak az oktatásra, a kutatásra, az ifjúságra és a szakképzésre vonatkozó együttműködés előmozdításáról. A Felek megállapodnak abban, hogy fokozzák az Unióban és Afganisztánban rendelkezésre álló oktatási lehetőségekre vonatkozó tudatosságot.

2. A Felek továbbá ösztönzik a fellépést az alábbiak érdekében:

- (a) felsőoktatási intézményeik, szakosított ügynökségeik és ifjúsági szervezeteik közötti kapcsolatok kiépítése;
- (b) az információ és a know-how cseréjének, valamint a diákok, a fiatalok és az ifjúságsegítők, a kutatók, a tudományos szakemberek és egyéb szakértők mobilitásának előmozdítása; valamint
- (c) a kapacitásépítés, valamint a tanítás és a tanulás színvonalának fejlesztése, az e téren a Felek által szerzett egyéb idevágó tapasztalatok felhasználásával.

3. A Felek megállapodnak abban, hogy előmozdítják az olyan felsőoktatási és ifjúsági programok végrehajtását, mint például az Unió Erasmus+ programja, és az olyan mobilitási és a kutatók képzésére irányuló programok végrehajtását, mint például a Marie Skłodowska-Curie-cselekvések, valamint ösztönzik oktatási intézményeik közös programokban való együttműködését azzal a céllal, hogy ösztönözzék a tudományos együttműködést és mobilitást, valamint előmozdítsák az ifjúsági szervezetek közötti együttműködést, többek között a fiatalok és az ifjúságsegítők mobilitásának fokozásával az iskolarendszeren kívüli oktatással és tanulással összefüggésben.

4. Ösztönözni kell a kutatási együttműködést, többek között a „Horizont 2020” uniós kutatási és innovációs keretprogram (2014–2020) révén.

39. CIKK

Energiaügy

1. A Felek törekednek az energiaágazatban való együttműködésük fokozására azzal a céllal, hogy fejlesszék az energiatermelést, -ellátást és -felhasználást Afganisztánban, beleértve, de nem kizárólag, az alábbiakat:

- (a) a megújuló energia és az energiahatékonyság előmozdítása;
- (b) megerősített technológiai együttműködés; valamint
- (c) szakképzés.

2. A Felek elismerik, hogy átlátható, megkülönböztetés- és torzításmentes szabályokon alapuló keretrendszer kialakításával lehet leginkább az energiaágazatba irányuló közvetlen külföldi beruházások számára kedvező környezetet teremteni.

40. CIKK

Közlekedés

A Felek megállapodnak abban, hogy tevékenyen együttműködnek a valamennyi közlekedési módot – különösen a repülést – és az intermodális összeköttetéseket érintő kölcsönös érdekű területeken, többek között az alábbiak érdekében:

- (a) az áruk és az utasok mozgásának elősegítése;
- (b) a biztonság, a védelem és a környezetvédelem biztosítása;
- (c) a személyzet képzése; valamint
- (d) a beruházási lehetőségek bővítése a gazdasági fejlődés előmozdítása céljából a közlekedési összeköttetések javítása révén a térség egészében.

41. CIKK

Foglalkoztatás és társadalmi fejlődés

1. A 12. cikkel összefüggésben a Felek megállapodnak a foglalkoztatás és a társadalmi fejlődés területén folytatott együttműködésről, beleértve a munkaerőpiac bővítését és az ifjúsági foglalkoztatást, a munkahelyi egészséget és biztonságot, a nemek közötti egyenlőséget és a tisztességes foglalkoztatást.

2. Az együttműködés formái többek között magukban foglalhatnak kölcsönös megállapodáson alapuló egyedi programokat és projekteket, valamint két- vagy többoldalú

szinten (például az ILO keretében) folytatott közös érdekű témákkal kapcsolatos párbeszédet, együttműködést és kezdeményezéseket is.

42. CIKK

Mezőgazdaság, vidékfejlesztés, állatállomány és öntözés

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködnek Afganisztán kapacitásainak a mezőgazdaság, az állattenyésztés és a vidéki megélhetés területén való fejlesztése céljából. Az együttműködés kiterjed az alábbiakra:

- (a) az élelmezésbiztonság biztosítására irányuló mezőgazdasági politika és termelékenység-fokozás;
- (b) a IV. címnek megfelelően, az agrárgazdaság és a mezőgazdasági termékek – többek között a növények, állatok, haszonállatok és ezek termékei – kereskedelmének megkönnyítésére irányuló lehetőségek, az elsősorban a vidéki szektorral foglalkozó iparágak további fejlesztésének céljából;
- (c) állat- és haszonállat-jólét;
- (d) vidékfejlesztés;
- (e) tapasztalatsere és együttműködési hálózatok a helyi vállalkozók, illetve a gazdasági szereplők között különösen olyan területeken, mint például a kutatás és a technológiatranszfer;
- (f) a szakpolitikák alakítása a növények, állatok és haszonállatok egészsége tekintetében;
- (g) nemzetközi mezőgazdasági szervezetekhez benyújtott együttműködési javaslatok és kezdeményezések;
- (h) fenntartható és környezetbarát mezőgazdaság – különösen a növénytermesztés, a bioüzemanyag-előállítás, valamint a biotechnológia-átadás – fejlesztése;
- (i) a növényfajták sokféleségének védelme, vetőmag-technológia és mezőgazdasági biotechnológia;
- (j) a mezőgazdasággal és állatállománnyal kapcsolatos adatbázisok és információs hálózat fejlesztése; valamint
- (k) képzések a mezőgazdaságra vonatkozóan és az állat-egészségügy terén.

43. CIKK

Környezet és éghajlatváltozás

1. A Felek együttműködnek abból a célból, hogy támogassák Afganisztánt a magas szintű környezetvédelem bevezetésében, valamint a természeti erőforrások megőrzésének és az azokkal való gazdálkodásnak és a biológiai sokféleségnek az előmozdításában – az erdőket is beleértve –, a fenntartható fejlődés, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében.
2. A Felek törekednek a környezetre és az éghajlatváltozásra vonatkozó többoldalú megállapodások megerősítésének és végrehajtásának előmozdítására, valamint az azoknak való megfelelés elősegítésére.
3. A Felek célja, hogy megerősítsék az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra és az éghajlatváltozás mérséklésére vonatkozóan folytatott együttműködést, különös hangsúlyt fektetve a vízkészletre.

44. CIKK

Közegészségügy

A Felek megállapodnak abban, hogy együttműködésük során foglalkoznak az egészségügy reformjával, valamint a súlyos betegségek megelőzésével és az azokkal szembeni védelemmel, többek között a nemzetközi egészségügyi megállapodások végrehajtásának előmozdítása révén. Az együttműködés során továbbá erőfeszítéseket tesznek az alapvető egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés kiterjesztésére Afganisztánban, javítják a veszélyeztetett csoportok, különösen a nők és a gyermekek számára nyújtott egészségügyi szolgáltatások színvonalát, fokozzák a tiszta ivóvízhez és a megfelelő higiénés körülményekhez való hozzáférést, valamint előmozdítják a higiénéért.

45. CIKK

Kultúra

1. A Felek megállapodnak abban, hogy egymás kultúráinak jobb megértése és ismerete érdekében előmozdítják a kulturális együttműködést. Ennek érdekében a Felek támogatják és előmozdítják a civil társadalom erre vonatkozó fellépéseit. A Felek tiszteletben tartják a kulturális sokszínűséget.
2. A Felek törekednek arra, hogy megfelelő intézkedéseket hozzanak a kulturális cserék ösztönzése terén, és közös kezdeményezéseket valósítsanak meg a kultúra különféle területein, ideértve az örökség megőrzése terén folytatott együttműködést.
3. A Felek megállapodnak abban, hogy az olyan közös célkitűzések megvalósítása, mint például a kulturális sokszínűség előmozdítása és a kulturális örökség megőrzése érdekében konzultációt folytatnak és együttműködnek a vonatkozó nemzetközi fórumokon, így például az UNESCO-ban. A kulturális sokszínűséggel kapcsolatosan a Felek abban is megállapodnak, hogy támogatják a kulturális kifejezések sokszínűségének védelméről és előmozdításáról

szóló 2005. évi UNESCO-egyezmény végrehajtását.

46. CIKK

Információs társadalom

A Felek – elismerve, hogy az információs és a kommunikációs technológiák (ikt) kulcsfontosságú szerepet töltenek be a mai világban és elengedhetetlenek a gazdasági és társadalmi fejlődés szempontjából – a gazdasági fejlődés, többek között az oktatási és kutatási összeköttetés előmozdítása érdekében véleménycserét folytatnak szakpolitikáikról e területen. A Felek adott esetben megfontolják az e területen folytatott együttműködés legmegfelelőbb módjait, különösen az ikt-termékek kereskedelme, az elektronikus hírközlés szabályozási vonatkozásai, valamint az információs társadalommal kapcsolatos egyéb kérdések tekintetében.

47. CIKK

Audiovizuális és médiapolitika

A Felek ösztönzik, támogatják és elősegítik az illetékes intézményeik és szereplőik közötti cseréket, együttműködést és párbeszédet az audiovizuális és médiapolitika terén. E területeken rendszeres párbeszéd kialakításáról állapodnak meg.

VII. CÍM

REGIONÁLIS EGYÜTTMŰKÖDÉS

48. CIKK

Regionális együttműködés

1. A Felek elismerik a regionális együttműködési kezdeményezések szükségességét ahhoz, hogy helyreállítsák Afganisztán Közép-Ázsiát, Dél-Ázsiát és a Közel-Keletet összekötő szárazföldi híd szerepét, valamint hogy élénkítsék a térség gazdasági növekedését és politikai stabilitását. Ezt szem előtt tartva a Felek megállapodnak a regionális együttműködés olyan intézkedések révén történő előmozdításáról, amelyek támogatják az afgán kormány és különösen a külügyminisztérium kapacitásépítési erőfeszítéseit. A kapacitások javítása révén a kormány jelentősebb szerepet tud játszani a különböző regionális szervezetekben, folyamatokban és fórumokon. Ez az együttműködés magában foglalhat olyan kapacitásépítési és bizalomépítő intézkedéseket, mint például képzési programok, munkaértekezletek és szemináriumok, szakértők cseréje, tanulmányok készítése és a Felek által jóváhagyott egyéb tevékenységek.

2. A Felek elismerik és újól meg erősítik az isztambuli folyamathoz nyújtott támogatásukat, amely a 2012. június 14-én Kabulban tartott „Ázsia szíve” miniszteri konferencián elfogadottak szerint az Afganisztán és szomszédai közötti politikai

együttműködés – többek között bizalomépítő intézkedések révén történő – előmozdításának fontos kezdeményezése. Az Unió támogatja Afganisztán arra irányuló erőfeszítéseit, hogy biztosítsa a bizalomépítő intézkedések és egyéb regionális kötelezettségvállalások tényleges végrehajtását.

3. A Felek továbbá megállapodnak abban, hogy előmozdítják a regionális együttműködést diplomáciai kapcsolataikon keresztül és azokon a regionális fórumokon, amelyeken részt vesznek.

VIII. CÍM

INTÉZMÉNYI KERET

49. CIKK

Vegyes bizottság

1. A Felek lehető legmagasabb szintű képviselőiből álló vegyes bizottság jön létre, amelynek feladatai az alábbiak:

- (a) biztosítja e megállapodás megfelelő érvényesülését és végrehajtását;
- (b) meghatározza a megállapodás céljaival kapcsolatos prioritásokat;
- (c) figyelemmel kíséri a Felek közötti átfogó kapcsolat fejlődését, és ajánlásokat fogalmaz meg e megállapodás célkitűzéseinek előmozdítása érdekében;
- (d) adott esetben tájékoztatást kér a Felek közötti egyéb megállapodások alapján létrehozott bizottságoktól és egyéb testületektől, és megvitatja az általuk benyújtott jelentéseket;
- (e) véleményt cserél és javaslatot tesz valamennyi közös érdekű kérdésben, ideértve a jövőbeli fellépéseket és az ezek végrehajtására rendelkezésre álló erőforrásokat;
- (f) feloldja az e megállapodás alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos véleménykülönbségeket; valamint
- (g) az 54. cikknek megfelelően megvizsgálja a Felek által a kötelezettségek teljesítésével kapcsolatban benyújtott összes információt, valamint a véleménykülönbségek megoldása érdekében konzultációkat folytat.

2. A vegyes bizottság rendszerint kölcsönösen elfogadott időpontokban Kabulban, illetve Brüsszelben felváltva tartja üléseit. A Felek egyetértésével rendkívüli üléseket lehet összehívni. A vegyes bizottság elnöki tisztjét a Felek felváltva töltik be. A vegyes bizottság üléseinek napirendjét a Felek egyetértésben határozzák meg.

3. A vegyes bizottság különbizottságok vagy munkacsoportok létrehozásáról dönthet munkája elvégzésének támogatására. A vegyes bizottság meghatározza az ilyen bizottság vagy csoport összetételét és feladatait, valamint működésének módját.

4. A vegyes bizottság biztosítja bármely olyan ágazati megállapodás vagy jegyzőkönyv megfelelő érvényesülését, amelyet a Felek e megállapodással összefüggésben kötnek vagy fogadnak el.

5. A vegyes bizottság elfogadja eljárási szabályzatát.

IX. CÍM

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

50. CIKK

Az együttműködéshez szükséges erőforrások

Amennyiben saját rendeleteik, eljárásaik és erőforrásaik lehetővé teszik, az Unió technikai és pénzügyi segítségnyújtást biztosít Afganisztán számára az e megállapodásban meghatározott együttműködés végrehajtására, Afganisztán pedig az elfogadott célkitűzések megvalósításra érdekében rendelkezésre bocsátja a szükséges forrásokat, a pénzügyi eszközöket is beleértve.

51. CIKK

A csalás elleni együttműködés

1. A Felek a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás alapelveinek megfelelően hajtják végre a pénzügyi segítségnyújtást, és együttműködnek pénzügyi érdekeik védelme érdekében. A Felek hatékony intézkedéseket hoznak a pénzügyi érdekeiket sértő csalás, a korrupció és más jogellenes tevékenységek megelőzése és az ezek elleni küzdelem érdekében.

2. Minden további, a Felek által e megállapodás végrehajtása alatt kötendő megállapodás vagy finanszírozási eszköz olyan egyedi pénzügyi együttműködési záradékokat tartalmaz, amelyek a helyszíni ellenőrzéseket, vizsgálatokat, kontrollokat és csalás elleni intézkedéseket szabályozzák, ideértve többek között az Európai Számvevőszék és az Európai Csalás Elleni Hivatal által végzetteket is.

3. E cikk megfelelő végrehajtása érdekében a Felek illetékes hatóságai információt cserélnek és bármelyik Fél kérésére konzultációkat folytatnak a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően.

4. Az afgán hatóságok rendszeresen ellenőrzik az uniós forrásokból finanszírozott tevékenységek megfelelő végrehajtását. Az afgán hatóságok megfelelő intézkedéseket hoznak az ilyen forrásokat érintő csalás, korrupció és más jogellenes tevékenységek megelőzése érdekében. Ezekről az intézkedésekről tájékoztatják az Európai Bizottságot.

5. Az afgán hatóságok haladéktalanul továbbítanak az Európai Bizottságnak minden olyan információt, amelyről az uniós források végrehajtásával kapcsolatos csalás, korrupció és más jogellenes tevékenységek gyanújára vagy tényleges előfordulására vonatkozóan értesülést szereztek. Csalás vagy korrupció gyanúja esetén az Európai Csalás Elleni Hivatalt is

tájékoztatni kell. Az afgán hatóságok az e bekezdés értelmében közölt tényekkel kapcsolatban hozott intézkedésről is tájékoztatják az Európai Bizottságot.

6. Az afgán hatóságok biztosítják az uniós forrásokat károsító csalás, korrupció és más jogellenes tevékenységek gyanújának vagy tényleges előfordulásának kivizsgálását és büntetőeljárás indítását. Adott esetben az Európai Csalás Elleni Hivatal az illetékes afgán hatóságok segítségére lehet e feladat végrehajtásában.

7. Az uniós jogszabályoknak megfelelően és kizárólag az Unió pénzügyi érdekeinek védelme érdekében az Európai Csalás Elleni Hivatalt kérésre fel kell hatalmazni helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok lefolytatására Afganisztánban. Ezeket az illetékes afgán hatóságokkal szoros együttműködésben kell előkészíteni és elvégezni. Az afgán hatóságok minden szükséges segítséget megadnak az Európai Csalás Elleni Hivatal számára munkája elvégzéséhez.

8. Az Európai Csalás Elleni Hivatal megállapodhat az illetékes afgán hatóságokkal a csalás elleni küzdelem területén való további együttműködésről, beleértve operatív intézkedésekről szóló megállapodás megkötését is.

52. CIKK

A megállapodás jövőbeli fejlődése

Bármelyik Fél javaslatot tehet az e megállapodás szerinti együttműködés hatályának bővítésére, figyelembe véve a megállapodás végrehajtása során szerzett tapasztalatokat.

53. CIKK

Egyéb megállapodások

1. Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés vonatkozó rendelkezéseinek sérelme nélkül sem e megállapodás, sem az e megállapodás alapján hozott intézkedések nem érintik az Európai Unió tagállamainak arra vonatkozó hatáskörét, hogy kétoldalú együttműködést folytassanak Afganisztánnal, vagy adott esetben kétoldalú és együttműködési megállapodást kössenek Afganisztánnal. E megállapodás nem érinti a bármely Fél által harmadik felekkel fennálló kapcsolatainak keretében vállalt kötelezettségek alkalmazását vagy végrehajtását.

2. A Felek e megállapodást kiegészíthetik a hatálya alá tartozó bármely együttműködési területre vonatkozó egyedi megállapodások megkötésével. Az ilyen egyedi megállapodások az e megállapodás által szabályozott átfogó kétoldalú kapcsolatok szerves részét és a közös intézményi keret részét képezik.

54. CIKK

A kötelezettségek teljesítése

1. Az e megállapodás alkalmazásával vagy értelmezésével kapcsolatos vitás kérdéseket

bármely Fél a vegyes bizottság elé terjesztheti.

2. Amennyiben valamely Fél úgy véli, hogy a másik Fél nem teljesítette a megállapodásból eredő kötelezettségeit, úgy megfelelő intézkedéseket hozhat e megállapodás vagy az 53. cikk (2) bekezdésében említett bármely egyedi megállapodás tekintetében.

3. Mielőtt ezt megteszi, a különlegesen sürgős esetek kivételével a helyzet alapos kivizsgálásához szükséges valamennyi fontos információt benyújtja a vegyes bizottság számára, hogy mindkét Fél számára elfogadható megoldást találjanak.

4. A megfelelő intézkedések megválasztásánál előnyben kell részesíteni azokat, amelyek a legkevésbé zavarják e megállapodás vagy az 53. cikk (2) bekezdésében említett bármely egyedi megállapodás érvényesülését. Az említett intézkedésekről haladéktalanul értesíteni kell a másik Felet, és amennyiben a másik Fél kéri, az intézkedésekről konzultációt kell tartani a vegyes bizottságban.

5. A Felek megállapodnak abban, hogy a megállapodás helyes értelmezése és gyakorlati alkalmazása érdekében a (3) bekezdésben szereplő „különlegesen sürgős esetek” kifejezés e megállapodás súlyos megsértését jelenti a Felek valamelyike részéről. E megállapodás súlyos megsértése a következő esetekben valósul meg:

- (a) a megállapodás teljesítésének a nemzetközi jog általános szabályai által nem szankcionált megtagadása; vagy
- (b) az e megállapodás 2. cikkének (3) bekezdésében és 9. cikkének (2) bekezdésében említett lényeges elemek bármelyikének megsértése.

55. CIKK

Eszközök

Az e megállapodás keretében végzett együttműködés megkönnyítése érdekében a Felek megállapodnak abban, hogy a Felek belső szabályaival és rendelkezéseivel összhangban az együttműködés végrehajtásában részt vevő tisztviselőket és szakértőket felruházzák a feladataik ellátásához szükséges eszközökkel.

56. CIKK

Biztonsági érdekek és adatszolgáltatás

1. E megállapodás rendelkezései nem érintik a Felek saját törvényeit és rendeleteit a hivatalos dokumentumokhoz való nyilvános hozzáférésre vonatkozóan.

2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezendő úgy, mint amely bármelyik Felet arra kötelezi, hogy olyan adatot adjon át, amelynek átadását alapvető biztonsági érdekeivel ellentétesnek ítéli meg.

3. A Felek újílag megerősítik az együttműködésük során kapott bármely minősített adat védelme melletti elkötelezettségüket.

57. CIKK

A Felek meghatározása

E megállapodás alkalmazásában a „Felek” kifejezés egyrésztől – vonatkozó hatásköreikkel összhangban – az Uniót vagy annak tagállamait, illetve az Uniót és annak tagállamait, másrésztől Afganisztánt jelenti.

58. CIKK

Területi hatály

Ezt a megállapodást egyrésztől azon a területen kell alkalmazni, amelyen az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés alkalmazandó az említett Szerződésekben meghatározott feltételekkel, másrésztől Afganisztán területén.

59. CIKK

Hatálybalépés, ideiglenes alkalmazás, időtartam és felmondás

1. Ez a megállapodás azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyik napon a Felek értesítették egymást az ehhez szükséges jogi eljárások befejezéséről.
2. Az (1) bekezdés ellenére az Unió és Afganisztán megegyeznek abban, hogy e megállapodás Unió által megállapított részeit, a (3) bekezdésben foglaltak szerint ideiglenesen alkalmazzák, saját vonatkozó belső eljárásaikkal és jogszabályaikkal összhangban.
3. Az ideiglenes alkalmazás azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amelyik napon beérkeztek a következő dokumentumok:
 - a) értesítés az Unió részéről az e célból szükséges eljárásai befejezéséről, amely megjelöli a megállapodás ideiglenesen alkalmazandó részeit, valamint
 - b) Afganisztán letétbe helyezett megerősítő okirata – Afganisztán eljárásaival és alkalmazandó jogszabályaival összhangban.
4. Ez a megállapodás tízéves kezdeti időtartamra jön létre. A megállapodás automatikusan további ötéves időszakokra meghosszabbodik, amennyiben annak lejárta előtt hat hónappal egyik Fél sem jelenti be írásban a másik Félnek, hogy nem kívánja meghosszabbítani a megállapodást.
5. A megállapodás módosítása a Felek megállapodásával történik és csak azt követően lép hatályba, hogy a Felek értesítették egymást az ehhez szükséges jogi eljárások befejezéséről.
6. Ezt a megállapodást bármelyik Fél felmondhatja a másik Félhez intézett írásbeli értesítés útján. A megállapodás az értesítés másik Fél általi kézhezvétele után hat hónappal

szűnik meg.

7. Az e cikknek megfelelő értesítéseket az Európai Unió Tanácsa Főtitkárának vagy adott esetben Afganisztán külügyminisztériumának kell megküldeni.

60. CIKK

Hiteles szövegek

Ez a megállapodás két-két eredeti példányban készült angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, szlovén, valamint pastu és dari nyelven, és e szövegek mindegyike egyaránt hiteles.”

4. §

(1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.

(2) A 2. § és a 3. § a Megállapodás 59. Cikk 1. bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.

(3) A Megállapodás, valamint a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismertté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.

(4) Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a külgazdasági ügyekért felelős miniszter és a külpolitikáért felelős miniszter gondoskodik

Indokolás az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afganisztáni Iszlám Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás kihirdetéséről szóló törvényjavaslathoz

Általános indokolás

A törvényjavaslat célja az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afganisztáni Iszlám Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerése, valamint törvényben való kihirdetése.

Az Európai Unió Tanácsa 2011 novemberében felhatalmazta a Bizottságot és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjét, hogy kezdjenek tárgyalásokat a Megállapodás létrehozásáról. A 2011-ben megkezdődött tárgyalások 2012-ben megszakadtak, majd az elhúzódó afganisztáni választási procedúrát, a Nemzeti Egységkormány megalakulását követően 2015-ben tovább folytatódtak. A dokumentumot 2015. július 2-án parafálták Kabulban. A Tanács 2017. február 13-án elfogadott 434. sz. határozata adott felhatalmazást az egyrészről az Európai Unió és tagállamai, másrészről az Afgán Iszlám Köztársaság közötti partnerségi és fejlesztési együttműködési megállapodásnak az Unió nevében történő aláírására és ideiglenes alkalmazására. A Megállapodást a tagállamok meghatalmazott képviselői február 15-én, az Unió képviselője pedig február 18-án írták alá.

A Megállapodás átfogó jogi keretet biztosít az EU, illetve a tagállamok és Afganisztán közötti kapcsolatokhoz, az ország biztonságának és stabilitásának elősegítéséhez, a közös értékekre és elvekre épülő partnerségi kapcsolatok elmélyítéséhez. A Megállapodás politikai kötelezettségvállalásokat is tartalmaz, amelyekben az EU és Afganisztán kinyilvánítják együttműködési készségüket olyan területeken, mint az emberi jogok, a nonproliféráció és fegyverzetellenőrzés, valamint a terrorizmus elleni küzdelem. A Megállapodás értelmében az együttműködés alapját az emberi jogok és a demokratikus alapelvek, a nemzetközi jog és az ENSZ Alapokmányában rögzített elvek tiszteletben tartása képezi.

A Megállapodás a fejlesztési, gazdasági és kereskedelmi, valamint belügyi kérdésekben folytatott együttműködésre, emellett szakpolitikai területek széles körére is kiterjed – így például az egészségügyre, a környezetvédelemre, az éghajlatváltozásra, az energiaügyre, a migrációs kérdésekre, az oktatásra, a kultúrára, a munkaügyre, a katasztrófavédelemre, a korrupció-, valamint kábítószer-ellenes küzdelemre.

Részletes indokolás

Az 1. §-hoz

A nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 7. § (1) bekezdés a) pontjára és (2)-(3) bekezdésére figyelemmel, a Megállapodás kötelező hatályának elismerésére az Országgyűlés ad felhatalmazást.

A 2. §-hoz

A Megállapodást a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról szóló 2005. évi L. törvény 9. §-a értelmében törvénnyel szükséges kihirdetni.

A 3. §-hoz

A Megállapodás hiteles magyar nyelvű szövegét tartalmazza.

A Megállapodás IX. címből és 60 cikkeből áll, felépítése a következő: Hatály és célkitűzések (I. cím), Politikai együttműködés (II. cím), Fejlesztési együttműködés (III. cím), Kereskedelmi és beruházási együttműködés (IV. cím), Bel- és igazságügyi együttműködés (V. cím), Ágazati együttműködés (VI. cím), Regionális együttműködés (VII. cím), Intézményi keret (VIII. cím), Záró rendelkezések (IX. cím).

A Megállapodás vegyes bizottságot hoz létre a szerződő felek képviselőiből, amelynek célja, hogy figyelemmel kísérje és előmozdítsa a Megállapodás végrehajtását, valamint a felek közötti kétoldalú kapcsolatok fejlődését. A Megállapodás hatálybalépéséig annak egyes rendelkezéseit az 59. cikk (2) bekezdése alapján az EU és Afganisztán között ideiglenesen alkalmazni kell uniós hatáskörbe tartozó kérdések esetében.

A 4. §-hoz

A törvényjavaslat– a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba. A Megállapodás hatálybalépésének naptári napját, továbbá a kihirdető jogszabálynak a Megállapodás kihirdetéséről rendelkező 2-3. §-ai hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertté válását követően a Magyar Közlönyben közzétett közleményével állapítja meg.